

РЕШЕНИЕ

№ 1907

гр. Бургас, 21.09.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – БУРГАС, XXXVII ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на четиринадесети септември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: АСЕН Т. РАДЕВ

при участието на секретаря ЖАСМИНА Н. СЛАВОВА
като разгледа докладваното от АСЕН Т. РАДЕВ Гражданско дело № 20222120105782 по описа за 2022 година

Производството е образувано по искова молба на П. И. П. против Военно формирование № 32890 – Бургас, като част от структурата на Министерство на отбраната на РБългария, за осъждане на ответното формирование да му заплати, след своевременно заявеното и прието изменение в размера на исковите, сумата от 16618.93 лв. - главница, представляваща възнаграждение за положени 5256 часа извънреден труд в периода от 01.04.2001 год. до 30.04.2022 год., ведно с мораторна лихва в размер на 587.43 лв., начислена върху сбора от месечните възнаграждения за извънреден труд, за периода от 06.05.2022 год. до 07.09.2022 год. и законната лихва върху главницата, начиная от 08.09.2022 год. до окончателното плащане.

Правното основание на исковите е в чл.204, ал.4, вр. с чл.203, ал.2 от ЗОВСРБ /отм./, чл.194, ал.3, вр. с чл.214, ал.1, т.3 от ЗОВСРБ, чл.128, т.1 и чл.245, ал.2 от КТ, вр. с чл.86, ал.1 от ЗЗД и както с определението по чл.140 от ГПК е прието, същите са допустими.

В съдебно заседание исковите се поддържат от пълномощника на ищеца, който ангажира доказателства и моли за уважаването им.

Процесуалният представител на поделение 32890 – гр. Бургас оспорва така предявените искове по основание и размер. Релевира възражение за погасителна давност.

Въз основа на събраните по делото доказателства, Бургаският районен съд намира за установено от фактическа страна следното:

Не се спори по делото, а и от представените с исковата молба и отговора писмени доказателства се установява, че считано от 10.01.2000 год. ищецът е назначен на в поделение № 32890 – Бургас на ВМС към МО, със звание „.....”. Служебното правоотношение е прекратено със заповед № ЛС-01-17 / 26.04.2022 год. на командира на военното формирование, а със заповед № ЛС-01-19/29.04.2022 год. той е бил отчислен от списъчния състав със звание ”.....”, считано от 03.05.2022 год.

Съгласно заключението на вещото лице по съдебно – счетоводната експертиза, уточнено в последното съдебно заседание, една част от положените дежурства са компенсирани с почивки, а друга – със заплащане. Компенсациите, за които няма данни кои дежурства компенсират, са отнесени към най-старите дежурства. Нарядите, за които няма данни да са компенсирани или за тях да е изплатено допълнително възнаграждение, възлизат на общо 5256 часа за периода от 01.04.2001 год. до 30.04.2022 год. Дължимото за тях възнаграждение е изчислено на 16618.93 лв., съобразно по-благоприятния за ищеца вариант II от заключението и званието му в процесния период.

Въз основа на така очерталата се фактическа обстановка, съдът намира предявените искове за неоснователни.

Реално отработеното, удължено работно време, е установено от ищеца. Установено е също, че ответникът го е компенсирал за част от същото с дължимата почивка.

За частта от процесния период, заключена между 01.04.2001 год. и 12.05.2009 год. е приложим ЗОВСРБ (отм.). Съгласно чл.203, ал.1 и ал.2 от същия, седмичната продължителност на служебното време на кадровите военнослужещи е 40 часа, а общата такава в денонощие не може да надвишава с повече от 1/2 максималната продължителност на работното време. При превишаване на продължителността на служебното време, извън посочената в ал.2, с писмена заповед на командира или началника – при условия, определени в Правилника за кадровата военна служба, на кадровия военнослужещ се заплаща възнаграждение за извънреден труд в размер, определен от Министерския съвет.

Съгласно чл.158, ал.2 от ПКВС (отм.), извънреден е трудът, с който е превишена продължителността на служебното време, определена по чл.203, ал.2 от ЗОВСРБ (отм.) и е положен над определената месечна продължителност на служебното време, определена по реда на чл.152, ал.6 от Правилника. Т.е. месечната продължителност на служебното време в часове се определя въз основа на броя работни дни за календарния месец и нормалната продължителност на служебното време.

С чл.7 от Заповед № ОХ-313 от 08.05.2001 год. на Министъра на отбраната, извънредният труд е определен като положителна разлика между фактически отработеното време и месечната продължителност по чл.152, ал.6 от ПКВС (отм.), а с чл.26.1 от същата е посочен и методът за определяне размера на дължимото за същия възнаграждение. Възнаграждението за всеки час извънреден труд, положен от кадровите военнослужещи при условията и по реда на чл.159 от ПКВС, се определя на базата на основното месечно

възнаграждение, определено по реда на чл.224, ал.2, вр. с ал.3 от ЗОВСРБ (отм.), с оглед категорията на кадровия военнослужещ (чл.3, ал.1, т.3 от Наредбата за определяне размера на възнаграждението за извънреден труд на кадровите военнослужещи, приета с ПМС № 74 от 23.03.2001 год.). В чл.4 е посочен конкретният, увеличен размер в проценти на възнаграждението за извънредния труд, в зависимост от това дали е положен в работен или почивен ден, официален празник и при сумирано отчитане на работното време.

За останалата част от исковия период – от 12.05.2009 год. до 30.04.2022 год., е приложим чл.195 от ЗОВСРБ, според който военнослужещите могат да бъдат назначавани за носене на дежурства при условия и по ред, определени с уставите на въоръжените сили и с други нормативни и административни актове, издадени от министъра на отбраната. Максималната продължителност на дежурството в този случай не може да превишава 24 часа, а общо за един месец – 168 часа, като времето за дежурство е служебно време.

Следователно, винаги щом е налице превишаване на нормалната продължителност на работното време, но до общата продължителност по чл.194, ал.2 от ЗОВСРБ, на военнослужащия се полага компенсация, а при некомпенсиране – заплащане на превишението като за извънреден труд. Само при превишаване на общата (нормална+увеличена) продължителност, на военнослужащия се следва допълнително възнаграждение по чл.214, ал.1, т.3 от ЗОВСРБ (арг. чл.194, ал.3 от ЗОВСРБ).

В съответствие с горните законови постановки, на основание чл.31, чл.194 и чл.214 от ЗОВСРБ, е издадена Заповед № 296 / 19.05.2011 год. на Министъра на отбраната. С нея е уреден начина за изчисляване на служебното време, полагането на дежурства по график и почивките, като според т.26, т.27 и т.28 от същата, полагащите се почивки следва да се ползват до края на месеца, в който са положени дежурствата.

Вложената в заповедта идея е, ако служебното време за денонощие е било увеличено по чл.194, ал.2 от ЗОВСРБ с дежурство, да не се превиши нормалната продължителност на служебното време, уредено с чл.194, ал.1 от ЗОВСРБ, като на военнослужащия се даде компенсация/почивка (намалено служебно време). Очевидно е, че при липса на такава компенсация (намаляване на служебното време с почивка), продължителността на служебното време превишава посочената с цитираната норма продължителност, а превишението следва да се квалифицира като извънреден труд.

Имайки предвид горното, превишението на нормалната продължителност на работното време, но в рамките на установената с чл.194, ал.2 от ЗОВСРБ, респ. чл.203, ал.2 от ЗОВСРБ (отм.) обща продължителност, за което не са ползвани компенсации, за исковия период от 01.04.2001 год. до 30.04.2022 год. възлиза на 5256 часа, при дължимо възнаграждение от 16618.93 лв. Съдът възприема тази стойност, считайки за меродавен последния вариант от заключението по съдебно – счетоводната експертиза, съдържащ отговор на служебно поставената задача. Същият държи сметка за правилото на чл.76, ал.1, изр. II и III от ЗЗД по отношение на компенсациите, за които в заповедите на командира на поделението няма данни кои конкретни дежурства компенсират. Поради това те са отнесени към най – старите по време дежурства. Освен това, предоставените след двумесечния срок

компенсации, макар и със закъснение, са ползвани от военнослужащия, т.е. той се е съгласил и също следва да се зачетат.

Неоснователността на този иск произтича от основателността на възражението на ответната страна за изтекла погасителна давност. На съда е известно ТР № 6/2017, ОСГК, но настоящият състав се разграничава от постановките на същото, доколкото те не почиват на приложимите законови разпоредби, регламентиращи начало и край на давностния период, а с тях по-скоро се дописва закона, като недопустимо се създават по-благоприятни условия по отношение на давността за определена категория служачи. Това, по принцип, би било възможно, но не по пътя на тълкуването, а посредством законодателна промяна. Нататък - понеже се касае за вземания за труд, същите се погасяват с кратката давност по чл.111 от ЗЗД, считано от деня, в който са станали изискуеми (арг. чл.114 от ЗЗД). А изискуемостта на вземанията за труд, ако не е уговорено друго, настъпва в края на месеца, следващ месеца на полагане на труда. От т.27 и т.28 от Заповед № 296 / 19.05.2011 год. на Министъра на отбраната, се налага извода, че военнослужащият може да ползва полагащите му се почивки (компенсации) само в рамките на месеца, в който за носени дежурствата. Следователно, ако през конкретен месец военнослужащият е положил дежурство, а служебното време за този месец не е намалено с ползвана от същия почивка, нормалната продължителност по чл.194, ал.1 от ЗОВСРБ ще е явно превишена. Но понеже почивката за това дежурство (с незначителни изключения от общия случай) не може да се ползва занапред, то за нея се дължи възнаграждение като за извънреден труд. Правото за това възнаграждение възниква след полагането му за съответния месец на кадрова военна служба и се погасява с изтичането на давностния срок по чл. 111 б."а" от ЗЗД. Или крайният падеж на паричното вземане за възнаграждение за извънреден труд по чл. 203, ал.3 ЗОВСРБ (отм.) и чл. 194, ал.3 ЗОВСРБ настъпва на последното число на месеца, следващ месеца на полагането на този извънреден труд. Прилагайки посоченото правило, доколкото се касае за вземане за труд, покрити с 3-годишната давност са вземанията за възнаграждения за извънреден труд, с падежи отпреди 08.09.2020 год. (три години преди предявяването на иска), респ. преди 30.09.2020 год. (последното число на месеца) – т.е. вземанията за извънреден труд, положен преди 01.08.2020 год., чийто падежи са до 31.08.2020 год. За периода, необхванат от погасителната давност – от 01.08.2020 год. до 30.04.2022 год., съгласно заключението на съдебно – счетоводната експертиза, ищецът не е положил извънреден труд, поради което за този период - от 01.08.2020 год. до 30.04.2022 год., главният иск следва да се отхвърли, като неоснователен, а за предходния период - от 01.04.2001 год. до 31.07.2020 год. - като погасен по давност.

Неоснователен, поради неоснователността на главния иск, е и искът за мораторна лихва върху възнагражденията за извънреден труд.

На основание чл. 78, ал.3от ГПК, ищецът следва да заплати на ответника сторените разноси, в т.ч. 1757.50 лв. – възнаграждения за вещо лице и 300 лв. – юрисконсултско възнаграждение, съгл. чл.78, ал.8 от ГПК, вр. с чл.37 от ЗПр.П и чл.25, ал.1 и ал.2 от Наредбата за заплащане на правна помощ.

Мотивиран от изложеното и на основание чл. 235 и чл.236 от ГПК,
Бургаският районен съд

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ исковите на П. И. П. от, ЕГН - *****, предявени против Военно формирование № 32890 – Бургас, като част от структурата на Министерство на отбраната на РБългария, за осъждане на ответното военно формирование, на основание чл.204, ал.4, вр. с чл.203, ал.2 от ЗОВСРБ /отм./, чл.194, ал.3, вр. с чл.214, ал.1, т.3 от ЗОВСРБ, чл.128, т.1 и чл.245, ал.2 от КТ, вр. с чл.86, ал.1 от ЗЗД, да му заплати сумата от 16618.93 лв. - главница, представляваща възнаграждение за положени 5256 часа извънреден труд в периода от 01.04.2001 год. до 30.04.2022 год., ведно със сборна мораторна лихва в размер на 587.43 лв., начислена върху сбора от месечните възнаграждения за извънреден труд, за периода от 06.05.2022 год. до 07.09.2022 год. и законната лихва върху главницата, начиная от 08.09.2022 год. до окончателното плащане, като за вземанията за положен извънреден труд в периода от 01.04.2001 год. до 31.07.2020 год., искът за главница се отхвърля, поради погасяването им по давност, а за периода от 01.08.2020 год. до 30.04.2022 год., както и иска за мораторна лихва - поради неоснователност.

ОСЪЖДА П. И. П. да заплати на Военно формирование № 32890 – Бургас, като част от структурата на Министерство на отбраната на РБългария, деловодни разноски в размер на 2057.50 лв., в т.ч. 1757.50 лв. – възнаграждение за вещо лице и 300 лв. – юрисконсултско възнаграждение.

Решението подлежи на обжалване пред Бургаския окръжен съд, в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Бургас: _____